

فرصت مذاکرات بین‌الافغانی از دالان تهران

■سیدعباس حسینی

موتور جنگی طالبان در یک هفته گذشته از تب و تاب و شدت روزهای نخستین پس از آغاز خروج نیروهای امریکایی و ناتو افتاده و برعکس، روند پس‌گیری ولسوالی‌های (شهرستان) زیر کنترل طالبان از طرف نیروهای امنیتی و بسیج مردمی افغانستان شتاب بیشتری گرفته است. به گفته وزارت دفاع افغانستان، این نیروها تا پایان روز یک‌شنبه (۲۷ تیر) توانستند ۲۴ ولسوالی را از طالبان پس بگیرند و این روند ادامه خواهد داشت.

هم‌زمان تنش‌هایمان رهبران سیاسی و مقام‌های برجسته‌دولت‌های افغانستان و پاکستان در هفته گذشته به‌اوج خود رسید؛ جایی که رئیس‌جمهور افغانستان در نشست ازبکستان اعلام کرد در چند هفته اخیر بیش از ۱۰ هزار نیروی جنگی از پاکستان وارد خاک افغانستان شده و در کنار از طالبان پس بگیرند و این روند ادامه خواهد معاون اول اشرف غنی، نظامیان پاکستانی هشدار داده‌اند در صورتی که نیروهای افغانستانی بخواهند کنترل ولسوالی و منطقه مرزی اسپین بولدک و گذرگاه مرزی چین را از طالبان پس بگیرند، با حملات نظامی پاکستان مواجه خواهند شد. ادعایی که دولت پاکستان آن را رد کرد. در این بین روده و شکنجه شدن دختر سفیر افغانستان در اسلام‌آباد، تنش میان دو کشور را به اوج خود رساند تا حدی که سفیر پاکستان در کابل به وزارت خارج افغانستان احضار شد و از سوی دیگر، افغانستان سفیر و دیپلمات‌های ارشد خود را از اسلام‌آباد به کابل فراخواند. پاکستان می‌گوید هر آنچه در توان داشته جز عملیات نظامی علیه طالبان به خرج داده تا طالبان پای میز مذاکره برگردد اما گویا این ادعاها مورد تأیید دولت افغانستان نبوده و آن را راضی نکرده‌است به خصوص این که رهبری طالبان و فرماندهان ارشد این گروه به همراه خانواده‌هایشان در پاکستان به سر می‌برند و این روزها در شهرها، مساجد و مدارس دینی پاکستان برای حمایت از طالبان پول و نیرو جذب می‌شود و از سوی دیگر، از پیشرویی‌های طالبان ابراز خوشحالی شده‌است. این تنش‌ها و فضای متشنج بین افغانستان و پاکستان قطعاً در تداوم جنگ و درگیری در افغانستان تأثیر خواهد گذاشت.

■روزنه‌امید در تهران: دور تازه در دوحه در گفتر و دار این تحولات، برگزاری نشست و گفت‌وگوهی بین‌الافغانی برای نخستین‌بار در تهران با حضور هیئت‌هایی از طالبان و جمهوری اسلامی افغانستان توانست گره کور مذاکرات را باز کند و بن‌بست موجود را بشکند. این نشست با میانجی‌گری جمهوری اسلامی ایران توانست نقش خوبی را به‌عنوان کمک‌کننده و تسهیل‌کننده آغاز دور جدید و متفاوت مذاکرات

۱۴دورنمه

بین‌الافغانی، آن هم در بالاترین سطح ممکن در دوحه بازی کند. قرار است نشست دوم مذاکرات بین‌الافغانی تهران نیز در آینده برگزار شود. تداوم نقش میانجی گرایانه ایران بین دو طرف درگیر جنگ، در حالی که امریکا از یکسو به دنبال قرار از افغانستان و از سوی دیگر، به دنبال برنامه‌ریزی جدید برای ادامه حضور غیرمستقیم در این کشور و تداوم بحران و جنگ در این کشور است. تا اندازه بسیاری می‌تواند خنثی‌کننده توطئه‌های موجود باشد. رسیدن به توافق نهایی صلح است. به‌توجه به شرایط جنگی در افغانستان که به گفته عبدالله عبدالله مردم، قربانی اصلی آن هستند، اولویت هیئت جمهوری اسلامی افغانستان دست‌یافتن به توافق با هیئت طالبان در مورد آتش‌بس بود، اما دو طرف به این مهم دست نیافتند. اختلاف نظری که در این زمینه وجود دارد، این است که دولت افغانستان ابتدا خواهان برقراری آتش‌بس و سپس ادامه مذاکرات سیاسی برای رسیدن به توافق نهایی صلح‌است، اما طالبان

ایران می‌تواند با به دست گرفتن ابتکار عمل و دیپلماسی فعال تر، نقش یک میانجی‌گری تأثیر گذار و دارای نفوذ را در ادامه مذاکرات صلح افغانستان بازی کند، به خصوص این که از محبوبیت و وجاهت خاصی بین هر دو طرف درگیر برخوردار است

همچنان بر رسیدن به توافق نهایی سیاسی و سپس برقراری آتش‌بس پافشاری می‌کنند. هرچند در این بین، طالبان یک طرح آتش‌بس سه‌ماهه را دو پیش شرط اساسی و مهم ارائه کرده‌است. یکی از آادی ۷هزار زندانی دیگر گروه طالبان و دیگری، خارج شدن اسم‌هبران طالبان از لیست سیاه سازمان ملل. اما دولت افغانستان با توجه به تجربه منفی رهایی ۵هزار زندانی طالبان از لیست سیاه سازمان ملل. اما دولت افغانستان با توجه به تجربه منفی رهایی ۵هزار زندانی طالبان در سال گذشته، با وجودی که تعهد داده بودند به میدان جنگ برگردند، اما عملاً رهبری حملات اخیر طالبان را به عهده داشتند، مخالف تکرار این تجربه و آزادی ۷هزار زندانی دیگر طالبان بدون برقراری آتش‌بس دائمی است. قانون اساسی آینده، اعتمادسازی و نقشه راه سیاسی، سه محور اساسی این دور از مذاکرات بوده‌است.

■فرصت جدید از دست نرود!

برای این که فرصت جدید مذاکرات صلح افغانستان از دست نرود، نیاز است دو طرف با انعطاف‌پذیری در خواست‌ها و پیش‌شرط‌های خود، زمینه برقراری آتش‌بس و هموار ساختن مسیر ادامه مذاکرات فراهم کنند. در این زمینه، نقش یک میانجی کاربز ماتیک و متنفذ بر دو طرف درگیر جنگ در افغانستان از اهمیت‌بزرایی برخوردار است. اما در این مورد هم توافق نظر وجود ندارد. دولت افغانستان امریکا و برخی کشورهای دیگر خواهان نقش میانجی‌گری سازمان ملل متحدند، اما طالبان بیشتر علاقمند به نقش میانجی‌گری دولت قطر در روند این مذاکرات است، گما این که نماینده ویژه وزارت امور خارجه قطر نیز در جریان مذاکرات اخیر در دوحه حضور داشته است. در بین این اختلاف دیدگاه‌ها جمهوری اسلامی ایران می‌تواند با به دست گرفتن ابتکار عمل و دیپلماسی فعال تر،

نقش یک میانجی تأثیر گذار و دارای نفوذ را در ادامه مذاکرات صلح افغانستان بازی کند، به ویژه این که از محبوبیت و وجاهت خاصی در بین هر دو طرف درگیر برخوردار است.

■نگرانی از رویکرد مشکوک امریکا

نکته دیگری که نباید فراموش کرد، رویکرد مرموز، مشکوک و مبهم امریکا در ادامه تحولات افغانستان به خصوص مذاکرات صلح این کشور است. در طول هفته‌های گذشته از یکسو امریکا نظاره‌گر تشدید درگیری‌ها و خشونت‌ها در افغانستان به ویژه پیشروی‌های گسترده گروه طالبان بوده و از سوی دیگر بعد از شکست طرح برگزاری کنفرانس تعیین‌کننده استانبول، عملاً هیچ طرح و اقدام دیگری را در نعد سیاسی روی میز مذاکرات بین‌الافغانی نگذاشته‌است، حال در گرم‌گرم تشدید حملات و درگیری‌ها در افغانستان و بن‌بست در مذاکرات سیاسی، زلمی خلیلزا، در فرستاده ویژه امریکا برای صلح افغانستان، بار دیگر به منطقه برگشته است و به رازین‌های خود ادامه داده، اما هنوز هیچ طرح جدید یا جایگزینی را علناً برای توافق سیاسی در این کشور ارائه نکرده‌است.

در این وضعیت، عملاً دو گمانه وجود دارد؛ یا این که امریکا پس از شکست طرح کنفرانس استانبول فعلاً هیچ برنامه جایگزینی برای حل بحران افغانستان ندارد و در انتقال کامل به سر می‌برد یا این که برنامه و طرح شوم و یکجانبه دیگری را برای تداوم بحران و جنگ در افغانستان در نظر دارد که با توجه به ابراز نگرانی‌های اخیر روسیه و کشورهای آسیای مر ترکی در مورد امنیت مرزهای خود با افغانستان و حتی انتقال و جابه‌جایی گروه‌هایش در شمال این کشور، گزینه دوم محتمل تر خواهد بود. این گمانه نیز وجود دارد که با احتمال نا کمی مجدد مذاکرات بین‌الافغانی برای دستیابی به توافق نهایی، یا نا کام گذاشتن آن بار دیگر اقبال به طرح کنفرانس استانبول امریکا روی آورد و این طرح، پس از مخالفت‌ها در دولت و جریان‌های سیاسی افغانستان و همچنین طالبان که منجر به اعلام چند طرح جداگانه شد، بار دیگر به عنوان آخرین و کارآمدترین راهکار روی میز مذاکرات بین‌الافغانی قرار بگیرد و این کشور نقش محوری و میانجی‌گری خود در روند صلح افغانستان را باز یابد. آنچه مشخص است، همه این طرح‌ها می‌تواند برای آینده افغانستان خطرات و نگران‌کننده باشد، پس دو طرف درگیر جنگ افغانستان باید با انعطاف‌پذیری و هوشیاری، از بازی در میدان امریکا و مهره بودن در راستای تأمین منافع این کشور خودداری کنند.

با دین دیدار با یدن به معنای هم‌راهی همه‌جانبه آلمان با امریکا در عرصه بین‌الملل نیست و رهبری آینده آلمان بیشتر به فکر منافع کشور در عرصه بین‌الملل خواهد بود. به خصوص که تجربه چهار سال ریاست جمهوری ترامپ به آلمان‌ها نشان داد باید در عرصه بین‌الملل استقلال عمل بیشتری را در پیش بگیرند چنان که حتی خود مر کل نیز گفته بود: امریکا غیر قابل اعتماد و غیر قابل اتکاست

برخورد با زنان محجبه هستند. ضمن اینکه در یک دهه گذشته، پیدایش گروه‌های تروریستی افراط‌گرا و گسترش اقدامات تروریستی داعش در کشورهای اروپایی و نیز بحران پناهجویان که اکثریت آنها را مسلمانان تشکیل می‌دهند، به دستاویزی برای برخی سران و رسانه‌های غربی به منظور گسترش اسلام‌هراسی تبدیل شده است. موضع‌گیری‌ها و عملکرد بسیاری از مقامات ارشد غربی نیز در راستای گسترش اسلام‌هراسی

و ترویج‌کننده خشونت علیه مسلمانان است. اکنون در کشورهای غربی شاهد انجام انواع اقدامات اسلام‌ستیزانه و آزار و خشونت مستمر علیه مسلمانان هستیم. در فرانسه، آلمان، انگلیس و برخی دیگر از کشورهای اروپایی نیز اسلام‌ستیزی و اعمال خشونت‌های کلامی و فیزیکی و اعمال تبعیض علیه مسلمانان با توجه به رشد چشمگیری گروه‌ها و احزاب راست‌گرای افراطی و افزایش محبوبیت سیاستمداران پوپولیست در سال‌های اخیر روندی افزایشی پیدا کرده‌است. حمله به مساجد و آتش زدن اماکن عبادی اسلامی، حملات فیزیکی و لفظی علیه مسلمانان به ویژه زنان محجبه و حتی غیرمسلمانانی که ظاهری شبیه به مردم کشورهای اسلامی در غرب آسیا دارند و تبعیض علیه پیروان اسلام در موارد مختلف تحصیلی و شغلی، تنها برخی از نمونه‌های اسلام‌هراسی در جوامع غربی محسوب می‌شوند. این اقدامات در کنار گسترش پدیده اسلام‌هراسی و نیز ایجاد ترس از مسلمانان توسط رسانه‌های غربی باعث به‌وجود آمدن فضایی منفی علیه اسلام و معتقدان به آن در این کشورهای مدعی آزادی و حقوق بشر شده‌است، به گفته «نصرالله تاجیک» کارشناس سیاسی «روند به نحوی شده که جوامع مسلمان اگر پیش از این در غرب احساس امنیت داشتند و هر دوسی کردند با تعریف از یکدیگر فضای دوستی بین دو طرف را به خبرنگاران القا کنند. بایدن در اروپایی به ویژه در زمینه مسئله حجاب زنان مسلمان بیش از پیش مشاهده می‌شود.

■دکتر سید نعمت‌الله عبدالرحیمزاده

صدراعظم آلمان روز پنج‌شنبه ۱۵ جولای راهی امریکا شد تا در واشنگتن با رئیس‌جمهور امریکا جو بایدن دیدار کند. این نوزدهمین سفری است که او طی ۱۶ سال مدارش در آلمان به امریکا داشته و بعد است تا انتخابات پاییز آینده در آلمان و تعیین صدراعظم جدید، سفر دیگری به این کشور داشته باشد. او در این ۱۶ سال با سه رئیس‌جمهور پیشین امریکا در واشنگتن دیدار داشته و حالا نخستین رهبر اروپایی است که بعد از به قدرت رسیدن بایدن به دیدار او رفته و باید گفت که شرایط این دیدار با دیدارهای قبلی او به‌طور کلی متفاوت است. خروج سریع امریکا از افغانستان، وضع نامشخص نیروهای امریکا در عراق و سوریه، تداوم چانه‌زنی‌ها بر سر برجام و تردید در مورد بازگشت امریکا به آن، خط لوله گازی نورداستریم ۲ و بسیاری از مسائل دیگر باعث شده تا بایدن و مرکل در دیدار خود موضوعات زیادی برای گفت‌وگو داشته باشند اما مسئله مهم این است که آیا پیش‌نهادی برای تصمیمات خود دارند و از این رو، آینده تصمیمات آنها چه خواهد شد؟

■۱۶ سال پر فراز و نشیب

مرکل ۲۲نوامبر ۲۰۰۵ به صدراعظمی آلمان رسید و این در حالی بود که نه در داخل و نه خارج موقعیت مستحکمی داشت. او در انتخابات پارلمانی سپتامبر همان سال و تنها با یک درصد آرای بیشتر صدراعظم پیشین گره‌دار شرودر را شکست‌بوش و این پیروزی آن قدر ضعیف بود که در نهایت مجبور شد برای تشکیل دولت با حزب شرودر وارد ائتلاف بزرگ شود. او در عرصه خارجی نیز میراث‌دار وضعیت جهانی بعد از ۱۱ سپتامبر ۲۰۰۱ و به خصوص تهاجم امریکانه به عراق در ۲۰۰۳ بود که شرودر با آن مخالفت کرده بود و مرکل وقت داشت تا روابط تازه‌ای را با رئیس‌جمهور سعی امریکا جورج و بلیوش برقرار کند تا مخالفت‌های شرودر با بوش را برطرف کرده باشد. پذیرایی گرم مرکل بوش در جولای ۲۰۰۶ از این جهت نتیجه‌بخش بود و توانست روابط نزدیکی را با بوش برقرار کند تا آنجا که بوش در اجلاس گروه هشت همان ماه، به

دیدار مرکل با یدن به معنای هم‌راهی همه‌جانبه آلمان با امریکا در عرصه بین‌الملل نیست و رهبری آینده آلمان بیشتر به فکر منافع کشور در عرصه بین‌الملل خواهد بود. به خصوص که تجربه چهار سال ریاست جمهوری ترامپ به آلمان‌ها نشان داد باید در عرصه بین‌الملل استقلال عمل بیشتری را در پیش بگیرند چنان که حتی خود مر کل نیز گفته بود: امریکا غیر قابل اعتماد و غیر قابل اتکاست

نحوی غیر منتظره و عجیب شروع به مش مشال دادن شاه‌های مرکل کرد؛ عملی کاملاً غیر متعارف که به سرعت در فضای اینترنت مورد توجه قرار گرفت. سفر مرکل به روسیه در نیمه ژانویه ۲۰۰۶ و ملاقات پوتین با مرکل در اکتبر همان سال وجه دیگر سیاست خارجی صدراعظم جدید آلمان را نشان می‌داد که غافل از روسیه نیست به خصوص آن که این دیدار در شهر صنعتی در سدن آلمان انجام شد و نشان داد روابط اقتصادی و به ویژه صادرات گاز روسیه به اروپا در نظر مرکل اهمیت اساسی دارد. با این حال، شروع گرم روابط مرکل با رهبران امریکا و روسیه طی بیش از یک دهه و نیم اخیر به نظر نمی‌رسد که رهبری آلمان بعد از مرکل همچونای با سیاست‌های چین‌ستیزانه بایدن داشته باشد جدای از اینکه حاضر نخواهد شد از منافع خود در پروژه «نورداستریم ۲» چشم‌پوشی کند. گذشته از این، نگرش لاشت امریکا باراک اوباما تیر و تا ر کند اما این اتفاق در مورد انتقاد کردن از چین یا دیگر کشورها حاکم از این است که آلمان حتی از نظر این سیاستمدار راست‌گرا به دنبال تعامل بیشتر با چین و روسیه است تا اینکه دنبال مورد نظر بایدن راندنبال کند. این بدان معناست که دیدار مرکل با بایدن جدای از وجوه سمبلیک آن به معنای همراهی همه‌جانبه آلمان با امریکا در عرصه بین‌الملل نیست و رهبری آینده آلمان بیشتر به فکر منافع کشور در عرصه بین‌الملل خواهد بود. به عبارت دیگر، تجربه چهار سال ریاست جمهوری ترامپ به آلمان‌ها نشان داد مربوطه‌ای مستحکم تر و هوشیارتر و هر دوسی کردند با تعریف از یکدیگر فضای دوستی بین دو طرف را به خبرنگاران القا کنند. بایدن در اروپایی به ویژه در زمینه مسئله حجاب زنان مسلمان بیش از پیش مشاهده می‌شود.

■شراکت در عین اختلاف

بایدن و مرکل بعد از دیدار خود کنفرانس مربوطه‌ای مشترک داشتند و هر دوسی کردند با تعریف از یکدیگر فضای دوستی بین دو طرف را به خبرنگاران القا کنند. بایدن در اروپایی به ویژه در زمینه مسئله حجاب زنان مسلمان بیش از پیش مشاهده می‌شود.

دیدار بی‌پشتوانه مرکل – بایدن با آینده‌ای مبهم

ماه عسل لِرزان برلین – واشگتن

مرکل را مورد ستایش قرار داد و گفت: «دوره صدارت مرکل یک شخصیت تاریخی دارد.» در مقابل، مرکل نیز از نقش امریکا در جنگ جهانی دوم و «ایجاد آلمانی آزاد و دموکراتیک» گفت؛ دینی که گویا هر سیاستمدار آلمانی مجبور به اعراف آن است؛ با این حال، نکات مورد اختلاف آن قدر قابل توجه هستند که حتی سفر دیگری به این کشور داشته باشد. او در این ۱۶ سال با سه رئیس‌جمهور پیشین امریکا در واشنگتن دیدار داشته و حالا نخستین رهبر اروپایی است که بعد از به قدرت رسیدن بایدن به دیدار او رفته و باید گفت که شرایط این دیدار با دیدارهای قبلی او به‌طور کلی متفاوت است. خروج سریع امریکا از افغانستان، وضع نامشخص نیروهای امریکا در عراق و سوریه، تداوم چانه‌زنی‌ها بر سر برجام و تردید در مورد بازگشت امریکا به آن، خط لوله گازی نورداستریم ۲ و بسیاری از مسائل دیگر باعث شده تا بایدن و مرکل در دیدار خود موضوعات زیادی برای گفت‌وگو داشته باشند اما مسئله مهم این است که آیا پیش‌نهادی برای تصمیمات خود دارند و از این رو، آینده تصمیمات آنها چه خواهد شد؟

نیز هم‌زمان تنش‌هایمان رهبران سیاسی و مقام‌های برجسته‌دولت‌های افغانستان و پاکستان در هفته گذشته به‌اوج خود رسید؛ جایی که رئیس‌جمهور افغانستان در نشست ازبکستان اعلام کرد در چند هفته اخیر بیش از ۱۰ هزار نیروی جنگی از پاکستان وارد خاک افغانستان شده و در کنار از طالبان پس بگیرند و این روند ادامه خواهد معاون اول اشرف غنی، نظامیان پاکستانی هشدار داده‌اند در صورتی که نیروهای افغانستانی بخواهند کنترل ولسوالی و منطقه مرزی اسپین بولدک و گذرگاه مرزی چین را از طالبان پس بگیرند، با حملات نظامی پاکستان مواجه خواهند شد. ادعایی که دولت پاکستان آن را رد کرد. در این بین روده و شکنجه شدن دختر سفیر افغانستان در اسلام‌آباد، تنش میان دو کشور را به اوج خود رساند تا حدی که سفیر پاکستان در کابل به وزارت خارج افغانستان احضار شد و از سوی دیگر، افغانستان سفیر و دیپلمات‌های ارشد خود را از اسلام‌آباد به کابل فراخواند. پاکستان می‌گوید هر آنچه در توان داشته جز عملیات نظامی علیه طالبان به خرج داده تا طالبان پای میز مذاکره برگردد اما گویا این ادعاها مورد تأیید دولت افغانستان نبوده و آن را راضی نکرده‌است به خصوص این که رهبری طالبان و فرماندهان ارشد این گروه به همراه خانواده‌هایشان در پاکستان به سر می‌برند و این روزها در شهرها، مساجد و مدارس دینی پاکستان برای حمایت از طالبان پول و نیرو جذب می‌شود و از سوی دیگر، از پیشرویی‌های طالبان ابراز خوشحالی شده‌است. این تنش‌ها و فضای متشنج بین افغانستان و پاکستان قطعاً در تداوم جنگ و درگیری در افغانستان تأثیر خواهد گذاشت.

■روزنه‌امید در تهران: دور تازه در دوحه در گفتر و دار این تحولات، برگزاری نشست و گفت‌وگوهی بین‌الافغانی برای نخستین‌بار در تهران با حضور هیئت‌هایی از طالبان و جمهوری اسلامی افغانستان توانست گره کور مذاکرات را باز کند و بن‌بست موجود را بشکند. این نشست با میانجی‌گری جمهوری اسلامی ایران توانست نقش خوبی را به‌عنوان کمک‌کننده و تسهیل‌کننده آغاز دور جدید و متفاوت مذاکرات

■دکتر سید رضا میرطاهر

گسترش اسلام‌ستیزی در غرب به خصوص در اروپا در سال‌های اخیر موجب بروز تحولات و واکنش‌های متعددی شده‌است. از یکسو اقدامات اسلام‌ستیزانه مانند آتش زدن قرآن کریم یا انتشار چند باره کار کاتویرهای توهین‌آمیز به ساخت مقدس پیامبر (سلام‌ص) با هدف خنده‌دار کردن اسلام و مقدسات اسلامی صورت گرفته و از سوی دیگر روند تشدید فشارها و محدودیت‌ها علیه مسلمانان به ویژه زنان مسلمان در مسئله حجاب تداوم یافته است. اکنون در کشورهای غربی شاهد انجام انواع اقدامات اسلام‌ستیزانه و آزار و خشونت مستمر علیه مسلمانان هستیم. این اقدامات در کنار گسترش پدیده اسلام‌هراسی و نیز ایجاد ترس از مسلمانان توسط رسانه‌های غربی باعث به‌وجود آمدن فضایی منفی علیه اسلام و معتقدان به آن در این کشورهای مدعی آزادی و حقوق بشر شده‌است.

در تازه‌ترین اقدام در زمینه ممنوعیت حجاب زنان مسلمان «پوان دادگستری اروپا» که عالی‌ترین مرجع قضایی رسیدگی به مسائل مربوط به اتحادیه اروپاست حکم داد که کارفرمایان می‌توانند پوشیدن حجاب برای زنان مسلمان در محل کار را ممنوع کنند. رأی این دیوان بعد از شکایت دو زن مسلمان در آلمان که گفته بودند به دلیل پوشیدن حجاب اسلامی از کار اخراج شده‌اند صادر شده‌است. یکی از این زن‌ها سرپرست کودک‌ان دارای نیازهای ویژه در رکزسی در هامبورگ بود، زن دیگر، به عنوان حسابدار در یک داروخانه تجزیرهای فعالیت می‌کرد. اسناد داد‌گاه نشان می‌دهد کارفرمایان به این دو زن گفته‌اند که پوشیدن حجاب مجاز نیست و اگر می‌خواهند کارشان را ادامه دهند باید بدون حجاب به محل کار بیایند. پاسخ دیوان دادگستری که روز پنج‌شنبه ۲۴ تیر صادر شد این بود: چنانچه کارفرمایان تشخیص دهند که منع حجاب برای «حفظ بی‌طرفی» در برابر مشتری‌ها لازم است مجاز به اعمال چنین ممنوعیتی‌های

■دلایل مخالفت

دلایل مختلفی در باره تشدید اسلام ستیزی و فشار علیه مسلمانان به ویژه در بحث حجاب مطرح شده است. یکی از مهم‌ترین علل این مسئله افزایش مستمر جمعیت مسلمانان در قاره سبز با توجه به سرازیر شدن پناهجویان از کشورهای غرب آسیا و برخی کشورهای آفریقایی به اروپا به ویژه از سال ۲۰۱۵ به بعد است که در کنار رشد جمعیت مسلمانان مهاجر است که دهه ۱۹۵۰ به اروپا مهاجرت کرده‌اند باعث شده تا در برخی کشورهای اروپایی مانند فرانسه مسلمان‌ها تبدیل به دومین گروه جمعیتی شوند. طبیعتاً این مسئله در کنار تغییر تدریجی بافت جمعیتی، باعث ترویج نمداهای اسلامی زنان مسلمان به رعایت حجاب اسلامی است. شرکت‌های خصوصی یکی از مسائل حساسیت برانگیز تمایل گروه قابل‌توجهی از دختران و زنان مسلمان به رعایت حجاب اسلامی است. این در حالی است که مقامات حکومتی اروپایی بر این عقیده هستند که حجاب اسلامی برخلاف اصول سکولاریسم و بی‌طرفی مذهبی بوده و در واقع به نوعی تبلیغ و ترویج اسلام محسوب می‌شود. در بین کشورهای اروپایی فرانسه بیشترین تلاش را برای تصویب قوانین ضد حجاب صورت داده‌است. مجلس سنای فرانسه